

## INDOKOLÁS

Az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

### **1. A jogosult állatorvos hatásköréről és a működésével kapcsolatos részletes szabályokról szóló 113/2006. (V. 12.) Korm. rendelet**

2026. évtől a jogosult állatorvosok díjazását közvetlenül a Vármegyei Kormányhivatalok fizetik ki, ezért szükséges a jogi koherencia megteremtését szolgáló módosítás.

### **2. A földművesekről, a mezőgazdasági termelőszervezetekről, valamint a mezőgazdasági üzemközpontokról vezetett nyilvántartás részletes szabályairól szóló 38/2014. (II. 24.) Korm. rendelet**

A jogalkalmazói gyakorlatban felmerült – főként adminisztrációcsökkentésre irányuló – igényekre figyelemmel indokolt a földművesekről, a mezőgazdasági termelőszervezetekről, valamint a mezőgazdasági üzemközpontokról vezetett nyilvántartás részletes szabályairól szóló 38/2014. (II. 24.) Korm. rendelet módosítása. A rendeletmódosítás biztosítja a földműves nyilvántartáshoz kapcsolódó eljárások egyszerűbb és zökkenőmentes lefolytatását.

A földműves vagy mezőgazdasági termelőszervezet üzemközpontja helyéül szolgáló ingatlan adatait közhitelesen az ingatlan-nyilvántartás tartalmazza. A nyilvántartások adattartalmának összhangja érdekében a közhiteles nyilvántartásban történő adatváltozásról a közhiteles nyilvántartást vezető ingatlanügyi hatóságnak értesítenie kell a mezőgazdasági igazgatási szervet. A mezőgazdasági igazgatási szerv az értesítés alapján az adatváltozást akkor tudja hivatalból átvezetni, ha az adatváltozás a közhiteles nyilvántartásból egyértelműen megállapítható, például az üzemközpontként megjelölt ingatlan települése (átcsatolás) vagy fekvése (fekvéshatár változás) változik. Abban az esetben azonban, ha az ingatlan-nyilvántartási adatváltozás önmagában nem határozza meg az üzemközpont változást – például az ingatlan megosztásra kerül, és az nem állapítható meg, hogy a megosztás után mely ingatlanon és milyen jogcímen áll fenn az üzemközpont – akkor a mezőgazdasági szerv felszólítja a földművest, a mezőgazdasági termelőszervezetet, illetve az újonnan alapított mezőgazdasági termelőszervezetet a változás bejelentésre, és az eljárás ezen bejelentés alapján kerülhet lefolytatásra.

A felszámolás és végelszámolás alá került mezőgazdasági termelőszervezetek vezető tisztségviselőjének személye a közhiteles cégnyilvántartás alapján megváltozik, és a közhiteles nyilvántartások közötti összhang biztosítása érdekében szükséges, hogy a földműves nyilvántartásban is a felszámoló vagy a végelszámoló jelenjen meg vezető tisztségviselőként. Nem életszerű ugyanakkor, hogy a felszámoló vagy a végelszámoló rendelkezzen mezőgazdasági vagy erdészeti szakirányú képzettséggel vagy üzemi gyakorlattal, ahogy az sem, hogy a szervezetben tagsági viszonnal rendelkezzen, különösen, hogy ehhez a tagsági jogviszonyhoz kapcsolódóan folytassa a szervezet főtevékenysége szerinti mezőgazdasági tevékenységet. Ezen szempontok tehát a felszámoló és a végelszámoló nyilvántartásba bejegyzésekor nem vizsgálhatóak.

A digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) 25-26.§-ai alapján természetes személy felhasználó hivatalos elérhetősége az általa a rendelkezési nyilvántartásba bejelentett hivatalos elérhetőség vagy a felhasználói profiljához tartozó tárhely, illetve gazdálkodó szervezet esetén a hivatalos elérhetőség a

rendelkezési nyilvántartásba az elektronikus kapcsolattartásra szolgáló elérhetőség. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 85. § (3) bekezdése alapján a hatóság a döntést írásbeli kapcsolattartás esetén hivatalos iratként vagy a Dáptv.-ben meghatározott elektronikus úton kézbesíti. Az adatszolgáltatások digitalizációja érdekében szükséges, hogy a döntések kézbesítésének mintájára a földműves nyilvántartásokból történő adatszolgáltatások esetében is szabályozásra kerüljön az elektronikus adatszolgáltatás elsődlegessége. Ez alapján az adatszolgáltatás a nyilvántartás vezetését támogató informatikai rendszerben elektronikusan benyújtott kérelem és a rendelkezési nyilvántartásban elektronikus kapcsolattartásra szolgáló elérhetőséggel rendelkező személy postai úton benyújtott kérelmére csak elektronikus másolatként szolgáltatható.

A rendelettervezet pontosan meghatározza az adatlap-másolat adattartalmát. A módosítás eredményeképpen az adatlap-másolat már nem fogja tartalmazni a bejegyzés jogalapjaként szolgáló szakirányú képzettségre, tevékenységre vagy üzemi gyakorlatra történő utalást. E rendelkezés is adminisztrációcsökkentést szolgál, mivel ezen adatok jelenleg sem hordoztak többletinformációt, figyelemmel arra, hogy a bejegyzett személy jogosultságait, kötelezettségeit nem befolyásolja, hogy mi alapján került nyilvántartásba vételre. A nyilvántartás ugyanakkor változatlanul tartalmazza ezen adatokat annak érdekében, hogy a bejegyzések jogszerűsége utólag is ellenőrizhető legyen.

A rendelet szerinti adatszolgáltatások esetében az elektronikus ingatlan-nyilvántartási rendszer (E-ING) lehetővé teszi, hogy a kiállítás időpontjának megfelelő időállapotú adatszolgáltatásra kerüljön sor. Ennek megfelelően a földműves adatlap-másolat záradékának szövege is módosul. A módosítás továbbá lehetőséget teremt a közvetlen lekérdezés útján történő hozzáférés biztosítására az agrár- és élelmiszergazdaságért felelős miniszternek földműves adatlap-másolat esetén is – ennek jogalapját az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény 73. § (3) bekezdése teremti meg, mely kimondja, hogy az agrárpolitikaért, a földügyért, a földügyi és agrártámogatási szakigazgatáshoz kapcsolódó térképészetért, az erdőgazdálkodásért, a környezetvédelemért, a természetvédelemért, az élelmiszerlánc-felügyeletért, az élelmiszeriparért, valamint a vadgazdálkodásért és a halgazdálkodásért felelős miniszter – a szakmai irányításával és tulajdonosi joggyakorlásával összefüggő feladatai ellátása érdekében – térítésmentesen és korlátlanul hozzáférhet a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv által kezelt és üzemeltetett adatbázisokhoz.

A Dáptv. alapján elektronikus ügyintézésre kötelezettek esetében csak elektronikus úton lehet ügyet intézni és kapcsolatot tartani, ezért a kérelmekben a gazdálkodó szervezet kérelmező értesítési adatai körében csak „Cégkapu vagy Hivatali tárhely elérhetőség” adható meg. Ennek megfelelően módosításra kerülnek a rendelet mellékletei.

### **3. A földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet**

Az Európai Bizottság emelni tervezi a határállomásokon végzett élelmiszerlánc-felügyeleti ellenőrzések számát, melynek keretében a magas egészségügyi kockázatot rejtő, harmadik országokból érkező élelmiszertermékek vizsgálata. Az egyik kiemelt vizsgálandó termékkör.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 33. §-a szerint az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az állat-, valamint a növény-egészségügyi határállomásokkal rendelkező, illetve az egyéb határátkelőhelyeken ellenőrzi az élelmiszer-, illetve takarmánybiztonsági, -minőségi, állat- és növény-egészségügyi rendelkezések megtartását. Mivel az élelmiszertermékek, valamint egyéb speciális élelmiszerek ellenőrzése során különleges szakismeret szükséges, továbbá várhatóan jelentősen megnőhet az ilyen típusú, határon történő ellenőrzés igénye, indokolt, hogy – a vármegyei kormányhivatalok mellett – a jelenleg hatáskörrel nem rendelkező a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: Nébih) is kerüljön kijelölésre közvetlenül a feladat elvégzésére.

A növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2016. október 26-i (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet [a továbbiakban: (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet] 22. cikk (2) bekezdése értelmében a tagállamok felderítést végeznek, hogy ellenőrizzék jelen van-e valamely uniós zárlati károsító és felfedezhető-e uniós zárlati károsítók jelei vagy tünetei. E felderítéseket minden olyan területen el kell végezni, ahol az adott károsító jelenléte addig nem volt ismeretes. Az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet 19. cikk (1) bekezdése értelmében továbbá az illetékes hatóságok kötelesek felderítést végezni az egyes körülhatárolt területeken arra vonatkozóan, hogy miként alakul az érintett károsító jelenléte.

A szőlő arany színű sárgaságot okozó zárlati károsító terjedésének lassítása, a gazdasági károk mérséklése és a szemlecsoportok munkájának segítése érdekében indokolt lehetőséget biztosítani az élelmiszerlánc-felügyeleti szervként kijelölt Nébih és a vármegyei kormányhivatalok számára, hogy – az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 27. § (2) bekezdése szerinti megbízási jogviszony keretében – a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara tagjaként működő növényorvosokat vonhassanak be a szemlecsoportok hatósági munkájába. A megbízott növényorvosok a felderítések során jogosultak lesznek a növények vizuális vizsgálatára és a hatósági mintavétel elvégzésére.

#### **4. A szőlő-bor ágazatban folytatott hatósági eljárásokról és teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 435/2021. (VII. 16.) Korm. rendelet**

A szőlő arany színű sárgaságot okozó betegség súlyos következményeket okozó zárlati károsítójának az elmúlt időszakban történő tömeges megjelenése miatti fellépések között a szőlészetről és borászatról szóló 2020. évi CLXIII. törvény bevezette a közérdekű kivágás intézkedést azokra az esetekre, ha az ültetvényt nem rendeltetésszerűen művelő tulajdonos a kivágási kötelezettségének az azt elrendelő hatósági határozat ellenére sem tesz határidőre eleget. A közérdekű kivágás elrendelését megelőzően figyelmeztetés, valamint mulasztási bírság melletti kivágásra kötelezés intézkedések biztosítottak jogkövető magatartásra ösztönözni a mulasztó felet.

A mulasztási bírság mértéke rendeltetésszerű művelés elmulasztása esetén a hatályos szabályozás alapján hektáronként 500 ezer forint, az egy hektárt el nem érő területek vonatkozásában azonban a rendelet nem tartalmaz szabályozást. Erre figyelemmel az egy hektárt el nem érő terület vagy területrész esetén a bírság összegét területarányosan csökkenteni kell, de az nem lehet kevesebb, mint 50 000 forint.

A vegetációs időszak fogalmának meghatározása a szüret elmaradását okozó káresemények bejelentésére vonatkozó határidők elhatárolása miatt szükséges. A módosítás bevezeti a vegetációs időszakon kívüli károk ésszerű határidő mellett történő bejelentésének lehetőségét.

A szőlészetről és borászatról szóló 2020. évi CLXIII. törvény 5. §-ának módosított rendelkezései alapján már nem a Nébih rendeli el a kivágást, hanem a hegybíró, így a Nébih jegyzőkönyvet sem készít, amellyel kapcsolatos rendelkezés törlésre kerül.

#### **5. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 2021. évi C. törvény végrehajtásáról szóló 179/2023. (V. 15.) Korm. rendelet**

A jogalkalmazói visszajelzések alapján problémát jelentett azoknak a megvalósult más célú hasznosításoknak az ingatlan-nyilvántartási átvezetése, ahol a megvalósult létesítmény

használatbavételére, üzemeltetésére vagy a termőföld igénybevételével járó tevékenység végzésére jogosító ágazati engedélyezés nem történik, és a tevékenység végzése vagy a létesítmény elhelyezése sem bejelentést, illetve semmilyen további ágazati hatósági eljárást nem igényel, továbbá a tevékenység vagy a létesítmény ellenőrzésére nincs hatáskörrel rendelkező hatóság. A módosítás alapján ilyen esetben a termőföldnek minősülő ingatlan kivett megnevezésre történő átvezetéséhez csak a termőföld végleges más célú hasznosításának engedélyezéséről rendelkező végleges határozat, ezen engedélyben meghatározott földvédelmi járulék megfizetése, és a terület végleges más célú hasznosítása megvalósításának teljesítése szükséges.

A művelési ág változás átvezetésére vonatkozó módosítás révén bizonyos esetekben, fekvéstől függetlenül nem lesz szükség változási vázrajz készítésére, mivel a földrészlet vagy alrészlet határvonalai és területe nem változik, ezáltal térképi megjelenítésük sem. A szabályozás bevezetésével jelentős anyagi tehertől mentesülnek a gazdák, valamint a változásvezetési eljárás ügyintézési ideje is rövidül.

#### **6. A rizsteleppé minősítéssel kapcsolatos eljárás részletes szabályairól szóló 486/2025. (XII. 31.) Korm. rendelet**

A rizsteleppé minősítéssel kapcsolatos eljárás részletes szabályairól szóló 486/2025. (XII. 31.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdésének célja, hogy olyan területek rizsteleppé történő minősítésére kerülhessen sor, amelyek vonatkozásában az elárasztásos öntözéséhez szükséges feltételek fennállnak, ideértve a technikai és a jogi feltételeket is. A rizsteleppé minősítés szempontjából nem annak van jelentősége, hogy ki a vízjogi engedélyben engedélyesként feltüntetett személy, hanem a vízjogi engedély megléte és az abban foglalt terület terjedelme a vizsgálat fő célja.